

Lehdistötiedote

Luxemburg, 26. toukokuuta 2021

Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen EU:n talousarvioon: aika siirtyä sanoista tekoihin

EU on jo pitkään ollut sitoutunut sukupuolten tasa-arvoon. Liian vähän on kuitenkin tehty sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamiseksi, sillä tasa-arvoa ei ole edistetty riittävän järjestelmällisesti ja aktiivisesti silloin kun EU:n toimintapolitiikkoja on valmisteltu ja EU:n talousarviovaroja käytetty. Euroopan tilintarkastustuomioistuin toteaa tänään julkaistussa kertomuksessaan, että tarvittavat perusedellytykset puuttuvat edelleen.

Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen perustuu yksinkertaiseen ajatukseen: sukupuolinäkökohdat on otettava huomioon toimintapolitiikkojen valmistelun ja täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa ja kaikilla osa-alueilla. Sukupuolitietoinen budjetointi ei merkitse pelkästään sitä, että rahoitetaan nimenomaan sukupuolten tasa-arvoon liittyviä aloitteita. Kyse on siitä, että ymmärretään, kuinka päätökset, jotka koskevat talousarviota ja toimintapolitiikkoja, vaikuttavat sukupuolten tasa-arvoa koskeviin tavoitteisiin. Kyse on myös tämän ymmärryksen käyttämisestä epätasa-arvon poistamiseen niin, että tehdään muutoksia julkisiin menoihin ja tuloihin.

”Sukupuolten tasa-arvo on yksi EU:n perusarvoista”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Eva Lindström. ”Sitoumuksia on tehty, mutta edistys kohti tasa-arvoa on liian hidasta. Sukupuolten tasa-arvo Euroopassa on vaarassa, ja tiedossamme on, että covid-19-pandemia ei ole vaikuttanut sukupuoliin samalla tavalla. On korkea aika, että komissio ryhtyy toimiin ja alkaa toteuttaa sukupuolitietoista budjetointia sekä uudella vuosien 2021–2027 budjettijaksolla että Next Generation EU -elpymisvälineessä.”

Tarkastajat ottivat tarkastelun kohteeksi talousarviot vuodesta 2014 alkaen ja arvioivat, oliko sukupuolten tasa-arvo valtavirtaistettu EU:n talousarvioon. Heidän johtopäätöksensä on, että EU:n talousarviosykleissä ei ole otettu sukupuolten tasa-arvoa riittävästi huomioon. Valtavirtaistamisen tueksi ei myöskään ole olemassa vaikuttavaa kehystä. Euroopan komissio on kiinnittänyt vain vähän huomiota EU:n toimintapolitiikkojen ja ohjelmien tasa-arvoanalyysiin, eikä se ole juurikaan hyödyntänyt sukupuolen mukaan jaoteltuja tietoja tai indikaattoreita. Tarkastajat totesivat esimerkiksi, että vuosien 2014–2020 meno-ohjelmista, joita oli 58, vain neljällä oli nimenomaan sukupuolisidonnaisia tavoitteita ja vain viidellä oli sukupuolisidonnaisia indikaattoreita. He havaitsivat kuitenkin, että joillakin osa-alueilla oikeudelliset vaatimukset oli määritelty yksityiskohtaisesti ja tällainen sääntelytapa oli edistänyt sukupuolten tasa-arvon sisällyttämistä osaksi ohjelmia.

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Next Generation EU -elpymisvälineessä ja uudessa vuosia 2021–2027 koskevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä tullaan käyttämään huomattava määrä EU:n varoja, ja tarkastajat esittävät joukon täsmällisiä suosituksia, joiden avulla EU voi lunastaa lupauksensa sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisesta.

Tarkastajat toteavat myös, että vaikka komissio on edelleen lujittanut sitoutumistaan sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamiseen uudessa sukupuolten tasa-arvoa koskevassa strategiassa vuosille 2020–2025, perusedellytykset ja yksilöidyt toimet puuttuvat edelleenkin. *Next Generation EU* -välineessä on sitouduttu ottamaan sukupuolten tasa-arvo huomioon. Sitoumus on annettu elpymis- ja palautumistukivälineessä (*Recovery and Resilience Facility*), joka muodostaa laajamittaisimman osan *Next Generation EU* -välineestä. Kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa on selitettävä, miten ehdotettujen toimenpiteiden odotetaan edistävän sukupuolten tasa-arvoa. Tarkastajat huomauttavat kuitenkin, että koska yhteiset indikaattorit puuttuvat, tulee olemaan vaikeaa seurata tuloksia ja toteuttaa tarvittavia jatkotoimia, myös sukupuolten tasa-arvon osalta.

Taustaa

Sukupuolten tasa-arvo on yksi EU:n perussopimuksissa vahvistetuista perusarvoista. Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE) toimittaa EU:n tasa-arvoindeksiä, jolla mitattuna jäsenvaltiot saivat vuonna 2020 keskimäärin 67,9 pistettä sadasta. Tilanne kuitenkin vaihtelee huomattavasti jäsenvaltioiden välillä.

Erityiskertomus 10/2021 *Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen EU:n talousarvioon: aika siirtyä sanoista tekoihin* löytyy englannin kielellä tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolta (eca.europa.eu). Versiot muilla EU:n kielillä julkaistaan lähiaikoina.

Lehdistö – yhteydenotot

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lehdistöpalvelu: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 551 502